

Adresát:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6, 110 00 Praha1
ID datové schránky: 26iaava, E-mail: podatelna@mmr.gov.cz

Podatel:

Město Budišov nad Budišovkou
Halaškovo náměstí č. 2
747 87 Budišov nad Budišovkou
E-mail: m.urad@budisovnb.cz
ID datové schránky: iksbe8t

Věc:

PŘIPOMÍNKA K NÁVRHU ZMĚNY Č. 2 ÚZEMNÍHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU ČR (§ 97 zák. č. 283/2021 Sb., stavební zákon)

1. Úvod

Podáváme tímto připomínky k návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu ČR v části týkající se především akcelerační oblasti AOV 18 Norberčany a dále širšího území AOV 34 Jakartovice dotčeného návrhem.

Vymezení území dotčeného připomínkami:

AOV 18 Norberčany

Obce: kraj Olomoucký - Moravský Beroun, Norberčany, kraj Moravskoslezský - Dvorce, Křišťanovice, Budišov nad Budišovkou

Katastrální území : 615501 Budišov nad Budišovkou, 615510 Guntramovice, 753785 Stará Libavá , 704776 Norberčany, 633879 Dvorce, 676357 Křišťanovice, 699080 Moravský Beroun

Tato akcelerační oblast zasahuje do celého horního povodí vodního toku Lobník, který je významným přítokem zaústěným přímo do vodárenské nádrže Kružberk. Svou plochou 22,3 km² a počtem VTE 64 ks je největší akcelerační oblastí nejen v povodí VN Kružberk, ale i v celém Nízkém Jeseníku.

I pro tyto oblasti otázku ochrany vod návrh redukuje pouze na respektování ochranného pásma vodního zdroje 1. stupně, dodržení vzdálenosti 8 m od břehu toků, a údajně zanedbatelný únik mazadel a trafoolejů, který má být vyřešen pouze havarijními plány a sanačními prostředky v navazujícím řízení.

Tento přístup je v kontextu ochrany významné vodárenské nádrže zcela neakceptovatelný, zvláště pak pro výstavbu VTE a BESS v blízkosti břehové čáry vodárenské nádrže, v povodí jejich přímých přítoků drobnými vodními toky a v povodí infiltrace spodních vod.

Ochranné pásmo bylo historicky vymezeno pro lesnický a zemědělsky využívanou krajinu, která neobsahovala žádné průmyslové ani energetické provozy. Pouhé respektování jeho rozsahu proto nemůže být použito jako argument pro přípustnost záměrů, které přinášejí zcela nové typy chemických, technologických a havarijních rizik. **Vykládat historické ochranné pásmo jako dostatečné pro navrhované technologie je v rozporu se zásadou prevence i předběžné opatrnosti.**

AOV 34 Jakartovice

Obce: Kružberk, Nové Lublice, Jakartovice

Katastrální území: 675431 Kružberk, 675440 Staré Lublice v obci Kružberk, 645036 Hořejší Kunčice, 645044 Kerhartice u Budišova nad Budišovkou, 625876 Deštné, 645052 Medlice u Budišova nad Budišovkou v obci Jakartovice, 706388 Nové Lublice

Kraj: Moravskoslezský

Vodárenská nádrž Kružberk je významným zdrojem pitné vody pro širší část Moravskoslezského kraje. V jejím povodí je soustředěno více navržených akceleračních oblastí, přičemž AOV 34 je navržena v její bezprostřední blízkosti. Hranice AOV 34 je ve vzdálenosti cca 1 km od břehové čáry nádrže. V rámci EU nejsou větrné elektrárny nikde umístěny v této blízkosti od vodárenských nádrží pro pitnou vodu z důvodu zajištění jejich ochrany. Typické vzdálenosti jsou minimálně 3 – 5 km.

Svou plochou 8,4 km² a počtem VTE 23 ks je AOV 34 druhá největší v povodí VN Kružberk (a zároveň i druhá největší v oblasti Nízkého Jeseníku). Zároveň je tato druhá největší AOV navržena v těsné blízkosti ochranného pásma VN Kružberk. Napříč touto AOV 34 je situován horní úsek Lesního potoka IDVT 10213331 a jeho povodí. Tento tok je zaústěn přímo do přehrady. Jeho délka je pouze 2,2 km. Dále je tato AOV navržena v prameništi Kerhartického potoka IDVT 10212856. Délka tohoto toku je pouze 1,65 km a je rovněž přímým přítokem do nádrže. S ohledem na počet navrhovaných staveb VTE na dané ploše lze očekávat, že VTE budou umístěny i v těsné blízkosti těchto vodních toků.

V kontextu posouzení kumulativních vlivů, které ovlivní Budišov nad Budišovkou uplatňujeme připomínky dále i k zónám **AOV35 Horní Loděnice** a **AOV 101 Hraničné Petrovice**.

Připomínka směřuje zejména proti nedostatečnému vyhodnocení dopadů navrženého řešení na:

- krajinný ráz a estetické hodnoty území,
- obytné a rekreační hodnoty území,
- vodní poměry a ochranu vodních zdrojů,
- zemědělský půdní fond,
- ekologickou stabilitu území,
- zvláště chráněné druhy a jejich biotopy,

- zdraví a kvalitu života obyvatel dotčených obcí.

Jedná se o území s významnými krajinnými, přírodními a obytnými hodnotami, které nejsou návrhem dostatečně respektovány.

Dále pak připomínka směřuje k metodicky i fakticky vadnému hodnocení SEA a rozporu návrhu s českou i evropskou legislativou.

Stručná charakteristika města Budišov nad Budišovkou a jeho okolí

Pro lepší pochopení neúměrnosti návrhu, který je součástí Změny č. 2 URP a který bude mít nevratný a zničující dopad na město Budišov nad Budišovkou a obec Kružberk, uvádíme v rámci úvodní kapitoly charakteristiku návrhem postižené oblasti.

Jedná se o krajinu na území Nížkého Jeseníku (dochovaný krajinný ráz území s významnými soustředěnými estetickými hodnotami, které jsou prezentovány výjimečným sopečným georeliéfem stratovulkánů Malého a Velkého Roudného umocněným vertikálním kontrastem s vodní plochou nádrže Slezská Harta a dále výjimečně dochované záhumenicové a úsekové plužiny na jejich svazích), jejíž geomorfologický vývoj byl do značné míry ovlivněn řekou Moravicí. Ta je zde unikátní svými meandry, které z ní činí v úseku od vodní nádrže Kružberk až po Hradec nad Moravicí přírodní fenomén. Řeka a její okolí na sebe váže nejen celou škálu chráněných živočichů a rostlin, ale přitahuje i lidi pro svou malebnost a klid. Území spojené s řekou Moravicí je specifické staletou kontinuitou osídlení a unikátním geniem loci i přes pohnutou historii oblasti, která, jakožto historické Sudety, stále okouzluje svým unikátním charakterem, a proto si zaslouží citlivý rozvoj v podobě doplnění dalších krajinných prvků namísto nekontrolovatelné výstavby průmyslových objektů.

Oblast je vyhledávána cyklisty, turisty, rekreanty i chalupáři, koňáky, pejskaři, vodáky. Mnoho občanů, nejen přímo obce Kružberku, má své živobytí založeno na turismu a rekreačních hodnotách území, v němž se nachází, jako dominanta a symbol Kružberku, vodárenská nádrž Kružberk a v její blízkosti známé a hojně navštěvované cvičné horolezecké skály, a nedaleko bývalé lázně Jánské Koupele.

Obyvatelé i návštěvníci Budišova nad Budišovkou i Kružberku si této krajiny vysoce cení, protože jsou si vědomi, že trvale udržitelný rozvoj obcí je závislý právě na ní a je tím největším bohatstvím, které obce mají. Mnozí z nich udržují dodnes zachovalé původní německé statky. Myslivecké spolky pečují o divokou zvěř, která zde nachází ideální podmínky pro život. Ornitologové tuto oblast bedlivě sledují a zaznamenávají zde výskyt řady extrémně vzácných ptáků, kterým údolí Moravice poskytuje hnízdiště a otevřená náhorní mozaikovitá krajina (lesíky, remízky, louky, pole, kamenné pásy) zase loviště. O krajinu pečují rovněž zemědělské ekologické družstvo AG Kružberk, zemědělská firma FRANČÁK s.r.o., EUREPOL spol. s r.o., které v krajině udržují již desítky let biopásy a zaměřují se především na chov pastevního (masného) i mléčného skotu.

V obci Kružberk a jejím okolí se nachází řada ubytovacích zařízení (Davidův Mlýn, penzion Velké Sedlo, Sklípek, v Budišově na Budišovkou funguje několik desetiletí autokemp, který v několika posledních letech získal ocenění TOP kemp od Moravskoslezského kraje). Ke krátkodobému pronájmu se nabízí rovněž řada venkovských chalup a penzionů, k rekreaci slouží rovněž rozlehlé chatové oblasti.

To vše vede k prosperujícímu a zdravému občanskému životu v obyvatelstva města, obce a rovněž i místní spolky zde pořádají řadu celou společenských akcí a aktivit. Je to místo, které přirozeně spojuje podmanivou krásu podhůří Jeseníků, aktivní občanskou komunitu a trvalou přitažlivost pro návštěvníky.

Zpracovaná SEA však výše uvedené skutečnosti zcela ignoruje a připouští fatální a nepřiměřené zásahy do jedinečného území obcí Budišov nad Budišovkou, Kružberk a jejich okolí.

2. Připomínky k zásadním nedostatkům ve zpracování návrhu změny č. 2 Územního rozvojového plánu ČR pro oblasti AOV 18 Norberčany , AOV 34 Jakartovice, AOV 35 Horní Loděnice a AOV 101 Hraničné Petrovice.

2.1 Absence vyhodnocení kumulativních a synergických vizuálních vlivů

Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 2 URP na udržitelný rozvoj vykazuje fatální metodické pochybení:

- ignorace kumulativního vlivu staveb VTE v regionu celého Nízkého Jeseníku (potenciálně více než 200 turbín), což způsobí vizuální přetížení krajiny

- hodnocení vizuálních dopadů vychází pouze z map viditelnosti.

Tyto mapy byly realizovány izolovaně pro jednotlivé oblasti a navíc jsou zpracovány zcela vadným způsobem - dle těchto podkladů VTE mnohdy není vidět ani tehdy, když pozorovatel stojí těsně vedle ní.

Použité mapy viditelnosti zcela ignorují dynamiku pohybu, stroboskopické efekty, blikání a vznik světelného smogu v oblastech, které jsou dosud světelným smogem téměř nedotčeny.

Vyhodnocení vlivů návrhu Změny č. 2 URP na udržitelný rozvoj neobsahuje žádné vizualice, přičemž tento nedostatek byl na veřejném projednání odůvodněn tím, že v současnosti není známo přesné budoucí rozmístění staveb, a že vizualizace budou provedeny v rámci stavebního řízení. Toto vysvětlení však nelze akceptovat, protože stanovení počtu VTE pro jednotlivé akcelerační oblasti vycházelo z konkrétní analýzy území, na základě které vyšel počet možných staveb VTE. (Navíc současný stavební zákon nenařizuje nutnost zpracovávat k povolovaným stavbám vizualizaci.)

Z tohoto důvodu navrhuje:

Zpracovat:

- spojený model viditelnosti (Multi-project Cumulative Viewshed Map), který nasimuluje celkový horizont regionu celých Nízkých Jeseníků a jejich okolí při realizaci všech navržených zón najednou, a to z místa rozhledny Halaška a od Zlaté Laudonovy lípy (Červená hora).
- všech plánovaných VTE v regionu Nízkého Jeseníku pro vyhodnocení efektu vizuálního obklíčení obcí.

Bez těchto dynamických podkladů z libovolných bodů terénu nelze vliv na krajinný ráz objektivně posoudit.

2.2 Hodnocení dopadů návrhu na vodní poměry není provedeno individuálně pro konkrétní oblast

Ze srovnání vyhodnocení SEA a stanovení podmínek pro AOV v povodí řeky Moravice a vodárenské nádrže Kružberk včetně jejich přítoků jednoznačně vyplývá, že vykazují zásadní metodickou vadu spočívající v jejich zjevné unifikaci bez vazby na specifické podmínky jednotlivých lokalit.

Samotná opatření jsou ve všech AOV totožná, přestože jednotlivé AOV mají zásadně odlišné hydrologické poměry. Stejně tak odůvodnění podmínek pro ochranu vodních ekosystémů je ve všech AOV formulováno téměř totožně. Text odůvodnění používá stejnou obecnou formulaci o „ochraně mokřadů, pramenišť, rašelinišť a trvalých i občasných vodních toků“ a stejnou vzdálenost 8 m od břehové hrany, bez ohledu na to, zda se v dané oblasti nachází významné vodní toky, rozsáhlé nivy, vodní nádrže, nebo pouze drobné bezejmenné stružky.

V některých akceleračních oblastech (AOV 18 katastr Dvorce) se nacházejí významné přírodní biotopy vázané na vodní režim, jako L2.2, T1.1, T1.5 nebo T1.6, zatímco v jiných oblastech (např. AOV 52) se takové biotopy vůbec nevyskytují. Přesto jsou ve všech odůvodněních navržena totožná opatření pro ochranu vod a mokřadů.

Současně je v rozporu s tímto přístupem skutečnost, že v rámci posouzení SEA je opakovaně konstatována dostatečnost navržených opatření bez potřeby dalších doplnění, a to i přesto, že opatření nejsou individualizována a nevycházejí z konkrétních podmínek území.

Tento rozpor svědčí o tom, že:

- posouzení SEA není ve věcné vazbě na konkrétní obsah opatření,
- opatření byla stanovena šablonovitě,
- a nelze je proto považovat za odborně podložená a dostatečná z hlediska ochrany jednotlivých složek životního prostředí, zejména vod.

Z tohoto důvodu navrhuji:

- doplnění řádného hydrologického a hydrogeologického průzkumu, zejména s vazbou na citlivé povodí vodárenské nádrže Kružberk i na nádrž samotnou.
- přepracování návrhu územních opatření pro AOV 18 a AOV 34,
- individualizaci podle konkrétních podmínek AOV 18 a AOV 34,
- a doplnění odpovídajících specifických opatření pro ochranu vodních poměrů v povodí vodárenské nádrže Kružberk včetně jejich přítoků Lobník a Kerhartický potok

2.3 Návrh dopadů na zvláště chráněné živočichy není proveden individuálně pro konkrétní oblast

Bylo provedeno porovnání vyhodnocení SEA a stanovení podmínek pro AOV v k.ú. Budišov nad Budišovkou., Guntramovice a Dvorce a povodí řeky Moravice a vodárenské nádrže Kružberk s ohledem na ochranu zvláště chráněných druhů ptactva.

Přestože zpracovaná dokumentace uvádí rozdílné druhové složení ptáků (např. orel skalní, orel mořský, moták lužní, káně rousná, čáp černý, křepelka polní, jeřáb popelavého, který hnízdí kousek od Moravského Berouna), navržená zmírňující opatření a jejich zdůvodnění jsou ve všech akceleračních oblastech prakticky totožná.

Jednotlivé AOV vykazují významně odlišné zastoupení druhů ptáků, zahrnující druhy s různými ekologickými vazbami a chováním:

- druhy vázaných na vodní ekosystémy (např. orel mořský, moták pochop v oblasti Slezské Harty),
- migrující druhy (např. jeřáb popelavý, čáp černý),
- zimující druhy (např. káně rousná).
- velké plachtivé druhy (orel mořský, orel skalní, čápi),
- dravce lovcí v otevřené krajině (motáci, luňáci),
- druhy vázané na zemědělskou krajinu (křepelka, chřástal),

Navzdory této heterogenitě jsou však podmínky ochrany ptactva formulovány ve všech akceleračních oblastech prakticky identicky.

Tato opatření:

- nereflektují rozdílné způsoby letu a využívání prostoru jednotlivými druhy,
- nezohledňují sezónní dynamiku (migrace, zimování),
- ani rozdílné typy rizik (kolize, rušení, ztráta biotopu).

Zejména je nedostatečné:

- univerzální uplatnění opatření proti kolizím bez ohledu na druhový kontext,
- nedostatečná opatření pro velké plachtivé druhy, která počítají s mortalitou,
- nedostatečná prostorová nebo časová omezení provozu VTE v návaznosti na aktivitu jednotlivých druhů,
- spoléhání na následný monitoring mortality namísto preventivního přístupu.

Takto formulovaná opatření nelze považovat za odborně adekvátní, neboť nezajišťují skutečnou ochranu druhů s odlišnými ekologickými nároky.

Z tohoto důvodu navrhuje:

- Konstatovat, že výskyt zvláště chráněných druhů ptactva a jejich biotopů je zásadní překážkou pro vymezení AOV v předmětných oblastech.
- Zásadní přepracování návrhu opatření individuálně pro každou AOV tak, aby reflektoval reálnou ochranu zvláště ohrožených druhů ptactva v konkrétní lokalitě.

2.4 Povrchní a metodicky vadné vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel (Příloha č. 4 VVURÚ)

Zpracované Vyhodnocení vlivů na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území (Příloha č. 4 VVURÚ) je zcela formální, povrchní a ne odborné. Sám zpracovatel v textu přiznává, že pro toto hodnocení neexistuje závazný metodický pokyn, což se projevilo v naprosté ignoraci lokálních specifik regionu Nízkého Jeseníku.

Hodnocení zcela opomíjí zásadní ekonomické a sociální dopady:

Likvidace turistického potenciálu: Region v okolí vodní nádrže Slezská Harta, Kružberk a údolí Moravice je klidovou rekreační oblastí. Výstavba masivních průmyslových dominant zásadně sníží atraktivitu území pro turisty, což povede k přímým ekonomickým ztrátám místních podnikatelů a samotného města Budišov nad Budišovkou a obce Kružberk.

V roce 2021 byla na kopci Kopřivná vybudována rozhledna Halaška v rámci plánu výstavby rozhleden na česko-polském pomezí. Projekt byl podporován Evropským fondem pro regionální rozvoj (program Interreg V-A Česká republika – Polsko 2014–2020) a taky byl částí projektu „Stezka rozhleden a vyhlídkových míst Euroregionu Silesia“.

Propad hodnoty majetku obyvatel: Dokumentace nijak nevyčísluje a neřeší prokazatelný propad tržních cen rodinných domů a nemovitostí v katastrálním území Guntramovice, které leží v dosahu již stávajícího větrného parku na k. ú. Stará Libavá, a zvyšování počtu větrných turbin má dále pokračovat. Dojde k obklíčení obcí větrnými elektrárnami. Stát tímto přenáší hospodářské břemeno na úkor soukromého vlastnictví občanů.

Dopad AO na cestovní ruch a ekonomiku území vůbec nebyl posouzen. **Návrh AO je v rozporu s požadavkem na udržitelný rozvoj území (§ 8 zákona 249/2025 Sb.).**

Z těchto důvodu navrhuje:

- Toto hodnocení vrátit k dopracování na základě exaktních socioekonomických modelů, nikoliv pouze na základě „odborného odhadu“ zpracovatele.“
- Doplnit posouzení dopadu návrhu na cestovní ruch a ekonomiku.

2.5 Znehodnocení funkčního biotopu, loviště a ohrožení života chráněné avifauny v oblasti AOV 018 a AOV 34

Předložená dokumentace SEA vykazuje zásadní věcný nedostatek, neboť hodnotí dotčené území pouze formálně podle administrativních map a zcela pomíjí jeho skutečnou biologickou funkci v krajině. Navzdory skutečnosti, že v oblastech AOV 18 i AOV 34 není formálně vymezen žádný chráněný migrační koridor, toto území plní nezastupitelnou roli v ekosystému.

Dle mapových podkladů citlivosti ptáků vůči VTE se jednoznačně ukazuje, že záměrem dotčené území Budišova nad Budišovkou, Dvorců a Kružberku a okolí spadá do kategorie středního a extrémního rizika. Navržené AOV těsně sousedí s oblastí extrémního rizika a částečně do této oblasti i zasahuje. Odůvodnění návrhu je ve vnitřním věcném rozporu, kdy tvrdí, že oblasti s extrémním rizikem se zde vůbec nevyskytují a zároveň uvádí, že výskyt zvláště chráněných druhů byl v zájmovém území prokázán a do AOV zasahuje oblast vysokým rizikem. Následně navrhuje technická opatření proti střetu lopatek se zvláště chráněnými dravci, čímž potvrzuje jejich výskyt v oblasti. **Výsledky biologického posouzení jsou nekonzistentní a navržená opatření jsou s nimi v přímém rozporu.**

Dotčené lokalita jsou tvořeny harmonickou mozaikou polí, luk, pastvin, remízů a historických kamenných pásů. Vzhledem ke své geografické poloze – kdy bezprostředně navazuje na vodní nádrž Kružberk, údolí řeky Moravice a okolní lesní komplexy – funguje tato otevřená krajina jako klíčové potravní teritorium (loviště) pro vzácné a kriticky ohrožené druhy dravých ptáků.

Tito dravci, jejichž pravidelný výskyt, lov a kroužení v lokalitě je dlouhodobě prokázáno, nezbytně vyžadují k úspěšnému lovu volný a vertikálně nefragmentovaný horizont. Umístění masivních vertikálních struktur větrných elektráren do tohoto otevřeného prostoru vytvoří pro ptactvo nejen funkční bariéru, ale především akutní riziko fatálních kolizí. Obří rotující listy, jejichž konce dosahují extrémních rychlostí, budou kroužící dravce při lovu přímo usmrcovat (mortalita ptactva). Navržené omezující opatření limitující výšku staveb na „pouhých“ !!! 180 resp. 200 m ani proklamované technologické systémy nedokáží toto přímé ohrožení života zvláště chráněných druhů na jejich domovském lovišti eliminovat.

Z důvodu prevence úhynu zvláště chráněných živočichů navrhuje:

Vyřazení zóny AOV 18 a AOV 34 z návrhu.

2.6 Zásadní nedostatky provedeného biologického průzkumu

Zásadní vadou provedeného biologického průzkumu bylo ignorování správné metodiky. V rámci veřejného projednání dne 15.5.2026 zazněla informace, že průzkum byl proveden pochůzkou v období srpen – říjen 2025. Zpráva o výsledcích průzkumu nebyla zveřejněna a není možno ji přezkoumat, jak po stránce metodické, tak faktické. **V rámci veřejného projednání dne 15.5.2026 bylo dokonce několikrát konstatováno ze strany předkladatelů návrhu, že průzkum byl proveden nesprávně.**

Správná praxe biologického průzkumu vyžaduje celoroční, opakované a metodicky standardizované sledování všech relevantních skupin organismů, provedené odborníky s příslušnou specializací. Průzkum musí pokrýt hnízdní, potravní, migrační i zimní období, zahrnovat mapování biotopů, detekci

nepřímých znaků a hodnocení funkčních vazeb v krajině. **Jednorázové či sezónně omezené průzkumy nejsou způsobilé zachytit skutečný stav biodiverzity a nemohou být podkladem pro hodnocení vlivů záměru.** Pokud průzkum neproběhl v souladu s těmito standardy, nelze jej považovat za dostatečný podklad pro posouzení vlivů na zvláště chráněné druhy.

Biologický průzkum neuvádí výskyt přástevníka kostivalového (*Euplagia quadripunctaria*), přestože se v dotčeném území vyskytuje. Jedná se o druh celoevropského významu, který je předmětem ochrany v rámci soustavy Natura 2000 a jehož výskyt je v České republice dlouhodobě monitorován. Opomenutí takového druhu ukazuje na neúplnost a nedostatečnou terénní práci biologického hodnocení. Přástevník kostivalový je vázán na mozaikovitou krajinu s křovinami a loukami, které se v území nacházejí, a jeho přehlédnutí svědčí o tom, že průzkum nebyl proveden v odpovídajícím období ani rozsahu. Pokud biologické hodnocení nezachytí ani druh, který se v území běžně vyskytuje a je snadno identifikovatelný, nelze jeho závěry považovat za dostatečné pro posouzení dopadů záměru na místní biodiverzitu.

S ohledem na výše uvedené navrhuje:

- konstatovat, že výsledky takto provedeného biologického průzkumu jsou neakceptovatelné a nemohou být považovány za podklad pro hodnocení vlivů záměru
- provést řádný biologický průzkum v souladu se správnou praxí a navrhnout taková opatření, která zajistí, že nedojde k žádné změně hodnoty biotopu
- **vyřadit celé zóny AOV 18 a AOV 34 z návrhu.**

2.7 Rozpor návrhu se zásadami ochrany území v oblasti Geoparku

Dle mapových podkladů jsou návrhem AOV 18 a AOV 34 dotčena území Budišova nad Budišovkou, Moravského Berouna, Dvorců, Norberčan, Křišťanovic a Jakartovic a jejich okolí zařazena do tzv.: národního geoparku.

<https://experience.arcgis.com/experience/546bdf2320ec4ce5a298ce79cb57285c/?draft=true&org=aopkcr>

Do národního geoparku zasahují i území navrhovaných zón AOV 15 Moravice, AOV 33 Dětrichov nad Bystřicí, AOV 35 Horní Loděnice, AOV 40 Lomnice, AOV 52 Albrechtice, AOV 59 Liščí vrch, AOV 60 Kamenný vrch, AOV 61 Sádek, AOV 101 Hraničnické Petrovice a AOV 102 Zimní pole.

Hlavním cílem geoparků je podle Charty evropských geoparků **ochrana geologických lokalit, výzkum, vzdělávání a popularizace geověd, rozvoj specificky orientované turistiky a udržitelný rozvoj území.**

Toto vymezení tedy znamená, že území je interpretováno jako geologicky a krajinářsky cenné a cílem jeho ochrany a využití je:

- ochrana geodiverzity
- rozvoj šetrného turismu

- zachování autenticity krajiny

Geoparky jsou citlivé na dominantní technické zásahy. Geopark předpokládá **zachování** čitelnosti a autenticity krajiny, což je v rozporu s umístěním dominantních technických struktur, jako jsou větrné elektrárny.

2.8 Přírodní park „Roudný“

V roce 2022 zadal Krajský úřad MSK zpracování studie /Revize přírodních parků v Moravskoslezském kraji“, která se věnovala především revizi vyhlášených přírodních parků, a navíc definovala území se zvýšenými krajinnými hodnotami v centrální části Nízkého Jeseníku, v okolí masivu Velkého a Malého Roudného a údolních nádrží Slezská Harta a Kružberk na řece Moravici.

K připomínkování návrhu o zřízení přírodního parku „Roudný“ a o omezení využití jeho území byly v roce 2024 vyzvány obce Bílčice, Bruntál, Budišov nad Budišovkou, Dětrichov na Bystřici, Dlouhá Stráň, Dvorce, Horní Benešov, Jakartovice, Kružberk, Křišťanovice, Leskovec na Moravici, Lomnice, Mezina, Milotice nad Opavou, Moravskoslezský Kočov, Nová Pláň, Nové Lublice, Razová, Roudno, Staré Heřminovy, Svatoňovice, Valšov. Předmětem ochrany přírodního parku je dochovaný krajinný ráz území s významnými soustředěnými estetickými hodnotami, které jsou prezentovány výjimečným sopečným georeliéfem stratovulkánů Malého a Velkého Roudného umocněným vertikálním kontrastem s vodní plochou nádrže Slezská Harta a dále výjimečně dochované záhumenicové a úsekové pluziny na jejich svazích. Předmětem ochrany je rovněž sídelní kultura pocházející z doby pozdně středověké kolonizace s historickou cestní sítí doprovázenou alejemi původních listnatých stromů, pozůstatky hornické a historické dřevozpracující činnosti a církevní či religiozní stavby v krajině. Projednávání zřízení PřP Roudný bylo potichu zastaveno. Naopak, toto nesmírně cenné území v centrální části Nízkého Jeseníku je nyní zcela dáno v plen developerům, protože všechny tyto katastry jsou zasaženy vyhlášenými akceleračními zónami pro výstavbu VTE a FVE. PřP Roudný měl být umístěn mezi PřP Údolí Bystřice a PřP Moravice.

Je zcela nepřijatelné výše uvedená území znehodnotit výstavbou VTE/FVE, a to jak z hlediska zachování krajinného rázu, ustálených biotopů, ochrany kriticky ohrožených druhů, tak naplňování Národního plánu ochrany přírody. Výstavba VTE bude mít zásadní vliv na rozvoj turistiky – nově vybudované naučné stezky Krajnou břidlice, nově vystavené rozhledny – Halaška, Kružberk.

S ohledem na výše uvedené navrhuje:

- stanovit nepřijatelnost umístění větrných elektráren v daných akceleračních oblastech.
- **vypuštění akcelerační oblasti AOV 18 Norberčny a AOV 34 Jakartovice z návrhu**

3. Přípomínky k jednotlivým podmínkám a zmírňujícím opatřením, které byly vydány opatřením obecné povahy pro akcelerační oblast AOV 18 Norberčany a AOV 34 Jakartovice

3.1 *Podmínky uvedené v odst. 3.1 písm. a)* - výška a základní parametry VTE - jsou formulovány s cílem regulovat parametry větrných elektráren, nikoliv posoudit jejich přípustnost v daném území.

Takový přístup však neodpovídá požadavkům na ochranu krajinného rázu dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ani principům územního plánování, které vyžadují přednostní posouzení vhodnosti záměru jako takového. Stavby výšky 180 m resp. 200 m zásadně mění charakter krajiny v okruhu 20–30 km. Posouzení musí zahrnovat vizualizace a hodnocení pro konkrétní lokality, ne jen obecné konstatování.

Toto opatření, které má minimalizovat vizuální dopad na krajinný ráz a nařizuje, aby VTE byly vysoké max. 200 m, je tedy pouze čistě formální a reálně zcela nefunkční. V otevřené, táhlé krajině Nízkého Jeseníku se jakýkoliv objekt nad 50 metrů (výška lesa) stává dominantním. Minimalizovat vliv 23 + 11 VTE na krajinu v okolí města Budišova nad Budišovkou, Moravského Berouna a Kružberku formálně tím, že se neumožní stavby vyšší než 200 m považujeme za naprosto neobhajitelné, neboť tento přístup bez hlubšího prověření hodnot krajiny předem odsuzuje velice hodnotné území k tomu, aby se z něj stala průmyslová zóna. (Podotýkáme, že dosud největší stavba VTE v ČR zdaleka nedosahuje výšky 200 m).

Toto opatření je odůvodněno snahou zamezit pohledovému uplatnění potenciálních VTE pouze ve vnitřních scénériích Přírodního parku Moravice.

Přírodní park Moravice však zahrnuje i náhorní oblasti, přičemž ze všech bude 23 + 11 VTE extrémně dobře vidět. VTE navržené v rámci AOV15 bude přitom možno umístit přímo na území přírodního parku, což považujeme za naprosto neakceptovatelné.

Území akcelerační oblasti tvoří krajinný celek s dochovanou strukturou otevřené kulturní krajiny, výraznými horizonty a významnými kulturně-historickými dominantami a vodními nádržemi Slezská Harta a Kružberk jako zásadním krajino tvorným, rekreačním a pohledově mimořádně exponovaným prvkem širšího území. Vodní nádrže přitom neplní pouze technickou funkci, ale představují významnou součást identity krajiny s vysokou estetickou hodnotou, uplatňující se v dálkových pohledech i v rámci vnitřních scénérií údolí.

Tyto hodnoty jsou chráněny nejen jednotlivě, ale i ve svých vzájemných vizuálních vazbách, kdy právě kontrast vodní plochy, okolních lesních masivů a kulturních dominant vytváří charakteristický obraz území. Umístěním větrných elektráren by vedlo k narušení tohoto obrazu zavedením výrazných technických vertikál do pohledově exponovaných horizontů nad vodní nádrží i v jejím širším zázemí, čímž by došlo k oslabení estetické i rekreační hodnoty území.

Z ustálené rozhodovací praxe i metodik hodnocení krajinného rázu vyplývá, že:

- dominantní vertikální stavby o výšce kolem 200 m představují zásadní zásah do

měřítka krajiny bez ohledu na dílčí regulační podmínky,

- narušení pohledových horizontů a scénérií nelze efektivně eliminovat pouhou regulací výšky či orientace staveb,
- ochrana krajinného rázu se vztahuje i na zabránění vzniku nových rušivých dominant, nikoliv pouze na zmírňování jejich dopadů.

Stanovení maximální výšky 200 m proto nelze považovat za opatření, které by zajistilo zachování krajinného rázu. Naopak vytváří dojem přijatelnosti záměru, aniž by byly odstraněny jeho zásadní negativní vlivy.

Zvláště problematické jsou následující skutečnosti:

- pohledové uplatnění VTE v dálkových i vnitřních scénériích – věže budou viditelné z většiny území včetně údolních poloh a rekreačně využívaných částí přírodního parku,
- narušení dominant kulturních památek – dochází ke konkurenčnímu působení technických staveb vůči historickým stavbám,
- kumulativní efekt – realizace více věží, BESS a obslužných komunikací povede k plošné industrializaci krajiny,
- vzhledem k extrémní výšce/rozloze staveb se nejedná o lokální zásah, ale o vliv nadregionálního významu. Tento vliv nebyl posouzen včetně kontextu dalších AOV v oblasti a možných synergických vlivů, kumulativní efekt AOV v okolí povede k přetížení krajiny průmyslovými objekty
- ireverzibilita zásahu – jedná se o dlouhodobé změny charakteru území, které nelze po dobu životnosti staveb reálně zvrátit.

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že negativní vlivy větrných elektráren v daném území nejsou řešitelné stanovením technických parametrů (např. výšky), ale vyplývají ze samotné podstaty těchto staveb. **Zřízením AOV mimo jakoukoli pochybnost došlo k poničení významných estetických a kulturních hodnot a poškození krajinného rázu, který je chráněn zákonem 114/1992 o ochraně přírody a krajiny (§ 12).**

Navrhujeme proto:

- konstatovat, že pouhá regulace výšky neodstraňuje rozpor záměru s ochranou krajinného rázu,
- **tuto oblast AOV 18 a AOV 34 z návrhu zcela vypustit**

Tyto požadavky odpovídají zásadě prevence a předběžné opatrnosti a je v souladu s judikaturou správních soudů, podle níž nelze významné zásahy do krajinného rázu legitimizovat pouze regulačními podmínkami, pokud je záměr jako takový s charakterem území neslučitelný.

3.2 Podmínka dle odst. 3.1 písm. b) - zařízení pro ukládání elektřiny

Toto omezující opatření umožňuje postavit u každé navrhované VTE bateriové úložiště o rozměrech 25 x 25 x 8 m. Toto „omezení“ je koncipováno jako regulační opatření, které má omezit rozsah a formu zařízení pro ukládání elektřiny. Takový přístup je však z hlediska platné právní úpravy nedostatečný, neboť neřeší základní otázku přípustnosti těchto zařízení v daném území.

Zařízení pro ukládání elektřiny představují samostatný technický a provozní zásah do území. Nejde pouze o doplněk k větrným elektrárnám, ale o technologickou infrastrukturu s vlastními nároky na plochu, obsluhu, bezpečnost a ochranu okolí.

Realizace bateriových úložišť v rámci staveb VTE dosud v ČR není běžná, zatím je toto úložiště realizováno pouze krátce a to u jediné VTE Větrný park Břežany (u Znojma). Nejsou tak dosud k dispozici žádné relevantní zkušenosti a žádné hodnocení kumulativního jevu těchto dvou různých zařízení umístěných ve vzájemné blízkosti.

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je krajinný ráz chráněn před činnostmi snižujícími jeho estetickou a přírodní hodnotu. Ochrana krajinného rázu přitom zahrnuje nejen jednotlivé složky území, ale i jejich vzájemné vztahy a celkový charakter krajiny. Vyplývá tedy, že zásahy do krajinného rázu je nutno posuzovat komplexně a že pouhá regulace parametrů záměru nemůže legitimizovat zásah, který je s charakterem území jako takovým neslučitelný.

Stanovení limitní plošné výměry ani výškového omezení nemůže zajistit ochranu krajinného rázu ve smyslu výše uvedeného ustanovení. Negativní vlivy těchto zařízení spočívají v jejich samotné existenci a kumulativním působení, nikoliv pouze v jejich konkrétních rozměrech.

Zásadní je rovněž funkční provázanost zařízení pro ukládání elektřiny s výrobními zdroji, zejména větrnými elektrárnami. V případě, že jsou větrné elektrárny v daném území nepřipustné z důvodu ochrany krajinného rázu (viz výše), postrádá umístění těchto zařízení samostatné odůvodnění. Jejich připouštění by bylo v rozporu se zásadou racionálního a účelného využívání území dle § 18 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (resp. § 19 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon nový).

Argumentace možností „krajinařsky citlivějšího řešení“ nemůže obstát, neboť judikatura správních soudů opakovaně zdůrazňuje, že nevhodnost záměru nelze překlenout jeho dílčími úpravami, pokud je v rozporu se základními hodnotami území.

S ohledem na výše uvedené navrhuje:

- výslovně nepřipouštět tato zařízení v dané akcelerační oblasti,

3.3 Podmínka dle odst. 3.1 písm. c) - harmonické začlenění“ doprovodných staveb

Dle této podmínky má být harmonického začlenění staveb bateriových úložišť do krajiny dosaženo pouze barvou fasády a oplocení. Bateriová úložiště se však realizují jako kontejnerové sklady, které žádnou fasádu nemají. Požadavek na barvu oplocení je nedostatečný, neboť obvykle se nerealizují stavby oplocení v křiklavých barvách. Tento požadavek je proto zcela irelevantní.

Výslovně je zde uvedeno, že charakter zájmové lokality je **pohledově exponovaný a vyžaduje citlivý**

přístup k umístování stavebních a technických prvků a zdůrazňuje potřebu ochrany estetických a kulturních hodnot území a nutnost udržení integrity krajinného rázu a naplnění principů udržitelného rozvoje.

Je však zcela ignorován fakt, že území AOV18 je pohledově exponované z řady sídel (Dvorce, Bílčice, Guntramovice, Moravský Beroun, Stará Libavá), což zesiluje vnímání jak samotných větrných elektráren, tak i jejich doprovodných staveb.

Podmínka založená na estetických úpravách (barevnost, povrch) proto řeší pouze marginální aspekty, zatímco podstatný problém – neslučitelnost záměru s charakterem krajiny – zůstává neřešen.

Zásady územního rozvoje (ZÚR) Moravskoslezského kraje i územní plány dotčených obcí obecně vymezují požadavky na ochranu krajinného rázu, kulturních a historických hodnot a stanovují zásadu nepřipouštět takové záměry, které by vedly k narušení charakteru území, zejména v pohledově exponovaných lokalitách a v návaznosti na přírodní a rekreačně hodnotná území.

Současně platí, že:

- SEA posouzení (vyhodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí) **musí identifikovat a vyloučit významné negativní vlivy na krajinný ráz**; pokud tak neučiní dostatečně, jedná se o vadu procesu,
- vymezení akcelerační oblasti samo o sobě nezakládá automatickou možnost připustit konkrétní záměry, pokud jsou v rozporu s ochranou hodnot území,
- požadavek „harmonického začlenění“ nemůže překlenout rozpor s územně plánovací dokumentací ani se zásadami ochrany krajiny.

S ohledem na výše uvedené navrhuje:

- vycházet z toho, že harmonické začlenění větrných elektráren a jejich doprovodných staveb v daném území není možné,
- **tuto oblast z návrhu vypustit**
- stanovit nepřípustnost umístování větrných elektráren a související infrastruktury v této akcelerační oblasti.

3.4 Podmínka dle odst. 3.1 písm. d) - terénní úpravy

Tato podmínka umožňuje v rámci záměru realizovat až 5 m vysoké terénní úpravy, což má údajně chránit morfologii terénu a minimalizovat dopad na vodní režim v území.

Toto omezení považujeme za naprosto nedostačující, neboť v náhorní planině AOV 18 budou takovéto úpravy vizuálně velmi narušujícím prvkem. Umožní navíc i to, že stavby VTE nebudou limitovány skutečnou výškou nad terénem 200 m, ale 205 m. Terénní úpravy, které budou mít charakter plošných zářezů do terénu až 5 m, pak mohou do značné míry narušit režim spodních vod. Plošný rozsah terénních prací navíc není nikterak stanoven a je tak v podstatě neomezený na celé ploše AOV 18.

Vliv na vodní režim v území je však nutno posuzovat i s ohledem na samotnou realizaci větrných

elektráren, která je neoddelitelně spojena se zásahy do terénu, zejména se základy staveb, manipulačními plochami, komunikacemi a kabelovými trasami. Tyto zásahy mají potenciál ovlivnit reliéf, infiltraci vody, retenční schopnost území i odtokové poměry. Kombinací těchto zásahů dochází ke kumulativním efektům.

Podle § 5 vodního zákona je každý povinen dbát ochrany vod. Podle § 6 odst. 3 téhož zákona se nesmí zhoršovat odtokové poměry ani narušovat přírodní prostředí.

Návrh však pracuje spíše s představou minimalizace zásahů než s řádným vyhodnocením, zda lze cíle ochrany morfologie terénu a vodního režimu v daném území vůbec zachovat.

Významným aspektem je reálná dopravní a technická proveditelnost výstavby větrných elektráren o výšce až 200 m v podmínkách navrhované AOV. Tyto obří průmyslové stavby vyžadují přepravu mimořádně rozměrných a těžkých komponentů (lopatky o délce více než 60–80 m, věže a segmenty s nadstandardní hmotností a šířkou, těžká technika pro montáž a zdvihací operace). Výstavba dále vyžaduje pohyb stovek kusů těžké mechanizace, což má být umožněno i v bezprostřední blízkosti vodních toků. Každý provozní únik pohonných hmot či hydraulických kapalin v takto citlivém území znamená okamžitou kontaminaci přítoků do vodní nádrže.

Současné Opatření obecné povahy (územní opatření o podmínkách a zmírňujících opatřeních podle zákona o urychleném využívání obnovitelných zdrojů) však nenařizuje žádná preventivní opatření **proti úniku ropných látek do přítoků vodárenské nádrže**, ani toto riziko nijak nevnímá, což považujeme za kritické opomenutí.

S ohledem na výše uvedené navrhuji:

- doplnit podrobné hydrogeologické a vodohospodářské posouzení celé oblasti AOV18, ze kterého budou vyplývat další podmínky, které zajistí, že stavbami nedojde k žádnému ovlivnění vodního režimu v oblasti
- **tuto oblast z návrhu ideálně celou vypustit**

3.5 Podmínky dle odst. 3.1 písm. f) a g) - organizace zemědělského půdního fondu a protierozní opatření - jsou formulovány s cílem zachovat funkční organizaci zemědělského půdního fondu, zajistit přístup vlastníků pozemků k veřejně přístupným komunikacím a zachovat protierozní opatření. Tento cíl je však řešen pouze formálně a neodpovídá reálným dopadům záměru na strukturu a využitelnost zemědělské krajiny.

Návrh nedostatečně zohledňuje, že výstavba VTE a související infrastruktury může:

- fragmentovat půdní bloky,
- ztížit obhospodařování,
- narušit síť účelových komunikací,

- zasáhnout do protierozních a krajínovorných opatření.

Pouhé zajištění „přístupu k veřejně přístupné komunikaci“ proto nelze považovat za dostatečné.

Podle § 3 zákona č. 334/1992 Sb. je každý povinen dbát o ochranu zemědělské půdy. Podle § 4 téhož zákona je třeba co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu, ztěžovat jeho obhospodařování a co nejméně narušovat mimoprodukční funkce půdy v území.

S ohledem na výše uvedené navrhuji:

- doplnit konkrétní hodnocení zásahů do ZPF a protierozních opatření,
- posoudit i kumulativní vlivy více staveb a související infrastruktury,
- zohlednit ochranu ZPF jako významný limit využití území.
- **Oblast AOV z návrhu zcela vypustit**

3.6 Podmínka dle odst. 3.1 písm. h)- vodní toky, mokřady

Geologické podloží Nízkého Jeseníku je v lokalitách, kde se mají VTE umisťovat, tvořeno obvykle kulmskými břidlicemi a droby, které vykazují vysokou míru puklinatosti a zvětrání. Z důvodu boční stability těchto obřích konstrukcí mohou být investoři nuceni přistoupit k hlubinnému zakládání na masivních betonových pilotách vrtaných do hloubky desítek metrů. Tato technologie na rozdíl od plošných základů prokazatelně proráží nepropustné stropní izolátory podzemních zvodní. Vrtné práce a následná betonáž „pod tlakem“ přímo znamenají akutní riziko úniku jektážních směsí a bentonitu do podloží. Výsledkem bude protnutí a propojení dosud separovaných vodních hladin, což povede k nevratné kontaminaci, ztrátě vydatnosti pramenů a celkové degradaci hlubinných kolektorů čisté podzemní vody, která napájí VN Kružberk.

Podmínka tak vytváří zdání ochrany, avšak:

- nepožaduje podrobné hydrogeologické posouzení
- neřeší změny odtokových poměrů v celém území,
- nezohledňuje kumulativní dopady více staveb,

S ohledem na výše uvedené a s ohledem na blízkost VN Kružberk navrhuje:

- **tuto oblast z návrhu jednoznačně vypustit**

3.7 Podmínka dle odst. 3.1 písm. j) – ochrana ptáků - je odůvodněna snahou o ochranu ptáků prostřednictvím technických opatření a časového omezení stavebních prací.

Návrh počítá se zmírňujícími a monitorovacími opatřeními, avšak z textu současně vyplývá, že v území existují relevantní přírodní hodnoty a kolizní rizika. Monitoring mortality ani provozní omezení samy o sobě nenahrazují preventivní ochranu.

Návrh připouští realizaci záměru v území, kde byl **prokazatelně zjištěn výskyt zvláště chráněných a ohrožených druhů**. Výskyt těchto druhů na území AOV 18 je dlouhodobě monitorován odbornými pracovníky ZO ČSOP Nový Jičín – Záchraná stanice a Dům přírody Poodří

Tento přístup je v rozporu s požadavky právní ochrany živočichů a principem prevence. Uvedené druhy (např. orel skalní, orel mořský, luňák červený, motáci) patří mezi zvláště chráněné druhy dle § 48 zákona č. 114/1992 Sb. a zároveň mezi druhy citlivé na kolize s větrnými elektrárnami.

Podle § 5 zákona č. 114/1992 Sb. jsou všechny druhy živočichů chráněny před činností vedoucí k ohrožení populací nebo zničení biotopu. Podle § 5a je chráněna ochrana volně žijících ptáků. Podle § 50 jsou zvláště chráněni živočichové chráněni ve všech vývojových stádiích, **včetně jimi užívaných sídel a biotopů**.

Zvláště problematická je skutečnost, že:

- pouhá technická opatření nejsou bez dalšího dostatečným důkazem slučitelnosti záměru s ochranou druhů, navíc účinnost těchto opatření nikdy není 100%. V případě extrémně vzácných druhů ptáků nelze připustit vůbec žádnou kolizi s VTE,
- monitoring sleduje důsledky, neodstraňuje však příčinu problému,
- omezení stavebních prací nebo provozu v dílčích obdobích nepostačuje, pokud území plní významnou potravní, migrační nebo hnízdní funkci.

Dalším zásadním nedostatkem odůvodnění je tvrzení, že se v území nevyskytují oblasti s „extrémně vysokým rizikem“. Toto hodnocení je zavádějící, neboť:

- i střední riziko je z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů relevantní,
- výskyt konkrétních druhů v území má větší vypovídací hodnotu než mapa citlivosti, která je jedním z klíčových podkladů SEA.
- Mapa citlivosti ptáků zcela ignoruje styl života ptáků. Jednak je detail provedení vymezení rizikovosti území zcela nedostačující (hranice kopírují enormně velké pixely) a jednak připouští, že těsně vedle rizika extrémního se nachází oblast s rizikem žádným, což předpokládá, že chráněný pták tuto mapu zná a létá pouze v oblasti, která ohraničuje fialové pixely, což je naprosto absurdní a jednoznačně to vypovídá o kvalitě celé SEA. Zcela je ignorován fakt, že právě v těchto sousedních plochách, které byly vymezeny „bez rizika“ mají ptáci svá loviště, na kterých jsou jejich populace životně závislé. Nelze vycházet pouze z oblastí potencionálních hnízdišť, ale je třeba brát v úvahu i velký akční radius těchto lovců.
- přítomnost hnízdišť a potravních biotopů v navrhované AOV18 znamená reálné a opakované riziko kolizí, nikoliv pouze teoretickou možnost.

Argument, že „nebylo možné se vyhnout všem lokalitám výskytu“, nemůže obstát. Naopak:

- dle § 5a a § 50 zákona č. 114/1992 Sb. je nutné předcházet zásahům do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů,
- **pokud nelze negativní vliv vyloučit, je nutné záměr nepřipustit, nikoliv jej**

kompensovat.

To znamená, že usmrcování zvláště chráněných druhů a ohrožení jejich biotopu nelze akceptovat za použití minimalizačních opatření, která nezaručují naprosté vyloučení negativního vlivu záměru na jejich populaci. Záměr AOV18 je tak v zásadním rozporu s pravidly hodnocení vlivu.

S ohledem na výše uvedené navrhuji:

- **tuto oblast z návrhu jednoznačně vypustit**
- konstatovat, že výskyt zvláště chráněných druhů představuje limit využití území,
- zohlednit kolizní riziko jako zásadní a neodstranitelný dopad záměru,
- stanovit nepřipustnost umístování větrných elektráren v dané akcelerační oblasti.

3.8 Podmínka dle odst. 3.1 písm. k) – hluk

Tato podmínka nařizuje investorům zpracovat ve stavebním řízení hlukovou studii pro obytnou zástavbu a na jejím základě zpracovat režim provozu VTE tak, aby nedošlo k překročení stanovených limitů hluku.

Tyto limity však opatření obecné povahy vydány nebyly a ani nebyly nařízeny žádné bližší podmínky pro zpracování této studie.

S ohledem na to, že nejsou stanoveny žádné bližší konkrétní požadavky na zpracování akustické studie, nebude možno zhoršení nočního klidu v rámci stavebního řízení zabránit a rekreační obec se tak stane průmyslovou obcí i co se týče nárůstu hluku.

Návrh redukuje ochranu obytného prostředí převážně na splnění hygienických limitů hluku a na obecná technická opatření k omezení světelných efektů. To považujeme za nedostatečné.

Větrné elektrárny představují specifický zdroj hluku, který se vyznačuje:

- proměnlivostí v čase (závislost na větru),
- přítomností nízkofrekvenční složky a infrazvuku,
- charakteristickým pulzním („amplitudově modulovaným“) zvukem, který je subjektivně vnímán jako rušivější než běžný hluk.

Hygienické limity hluku dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb. přitom:

- vycházejí z průměrných hodnot, které nemusí odpovídat skutečnému vnímání hluku,
- dostatečně nezohledňují specifické vlastnosti hluku větrných elektráren,
- nepostihují dlouhodobou expozici a její kumulativní účinky.

Je nezbytné hodnotit rovněž:

- charakter stávajícího akustického prostředí,

- rušivost proměnlivého a amplitudově modulovaného hluku,
- kumulaci více typů zásahů do prostředí.
- **vliv infrazvuku na člověka, hospodářská zvířata i volně žijící živočichy**

Zvuk rozmezí 1-20 Hz - infrazvuk, je neslyšitelný lidským uchem, ale slyšitelný živočichy a vnímaný ostatními složkami životního prostředí. Legislativa se zaměřuje na slyšitelný hluk (měřený v dB(A)), přičemž se předpokládá, že pokud jsou dodrženy limity pro hluk, jsou hladiny infrazvuku z běžných zdrojů (např. větrné elektrárny) pod prahem vnímání a škodlivosti.

Šíření infrazvuku z větrných turbín se nepovažuje za čistě všesměrové, ale vykazuje určitou prostorovou orientaci, která je ovlivněna konstrukcí turbíny a zejména směrem větru. Nejsilnější emise a šíření jsou obvykle detekovány ve směru po větru (downwind). Naopak ve směru proti větru nebo v bočním směru bývají hladiny akustického tlaku o něco nižší (často o 3 dB i více). Infrazvuk vzniká především při průchodu lopatek rotoru kolem věže (tzv. blade-tower interaction), což vytváří pulzace tlaku s konkrétní směrovou charakteristikou orientovanou podle osy rotoru. Moderní turbíny mají asymetrický vzorec vyzařování; většina hluku (šířeného směrem k zemi) vzniká během sestupného pohybu lopatek, což způsobuje, že akustické pole není dokonale symetrické kolem věže.

Účinky hluku a infrazvuku z větrných elektráren na zdraví:

- Pulzní infrazvuk a jeho interference se srdeční činností a cirkulací krve
- Interakce infrazvukových pulzů o frekvenci kolem 1 Hz s lidským oběhovým systémem je předmětem intenzivního výzkumu, protože tato frekvence (60 tepů za minutu) přímo odpovídá běžnému klidovému srdečnímu rytmu.
- Aktivace autonomního nervového systému: I když infrazvuk vědomě neslyšíte, mozek může pulzující signál vyhodnotit jako rušivý element. To aktivuje sympatikus (systém "bojů nebo útek"), což vede k uvolnění kortizolu a adrenalinu.
- Variabilita srdečního rytmu (HRV): Výzkumy ukazují, že pulzní infrazvuk může snižovat HRV, což je indikátor fyziologického stresu. Srdce pak bije "strnuleji" a hůře se přizpůsobuje zátěži.

Dopady infrazvuku na zvířata

Vliv pulzního infrazvuku na zvířata je v biologii a ekologii sledován s velkou pozorností, protože zvířata mají často mnohem citlivější mechanoreceptory a širší rozsah vnímání vibrací než lidé. Chování se liší podle typu zvířat:

U divokých zvířat dochází k jevu zvanému habitat displacement (vytěsnění z biotopu).

- Velcí savci (srnčí, jelení) - studie (např. z Polska a Skandinávie) ukazují, že v bezprostřední blízkosti turbín (do 500 m) klesá hustota populací krátce po výstavbě. Zvířata jsou citlivá na půdní vibrace a pulzace, které vnímají jako neustálý signál nebezpečí.
- Dravci a ptáci: Zde je hlavním problémem kolize, protože infrazvuk ovlivňuje jejich orientaci.

Některé druhy se oblastem s turbínami vyhýbají, což vede k fragmentaci jejich loveckých teritorií.

- Drobní savci (hlodavci): Jsou k infrazvuku velmi citliví (využívají ho k varování před predátory).

Hospodářská zvířata (zemědělské chovy, jmenovitě chov masného skotu a skotu pro tržní produkci mléka):

U hospodářských zvířat je situace specifická, protože jsou v ohradách a nemohou se zdroji infrazvuku vyhnout.

- Skot: Existují záznamy o snížení dojivosti a změnách v chování (neklid při dojení) v chovech do 1 km od velkých VTE parků.
- Koně: Jsou extrémně citliví na vibrace přenášené zemí. U koní v blízkosti turbín byly pozorovány případy abnormálního chování a zvýšené lekavosti, což se připisuje právě neustálému "šumu" v jejich vestibulárním systému.
- Drůbež: Studie na farmách v blízkosti turbín někdy uvádějí vyšší úmrtnost mláďat nebo nižší kvalitu skořápek, což je přisuzováno chronickému fyziologickému stresu z vibrací.

Zájmové chovy (psi a kočky) - Domácí zvířata v blízkosti turbín vykazují podobné symptomy jako citliví lidé:

- Psi: Mohou projevovat bezdůvodnou úzkost, vytyčení nebo bázlivost a snahu schovávat se v uzavřených prostorách, kde je vliv infrazvuku (díky rezonancím budovy) paradoxně někdy silnější.
- Kočky: Jako predátoři citliví na vibrace mohou být infrazvukem dezorientované, což vede k apatii nebo naopak k agresivitě.

Dopady na hmyz

Vliv větrných turbín na včely a hmyz je v posledních letech (2024–2026) jedním z nejsledovanějších témat v ekologii, protože hmyz je na vibrace a elektromagnetická pole citlivější než jakákoliv jiná skupina živočichů.

Narušení vibrační komunikace:

Včely a mnozí další zástupci hmyzu se nespolehají jen na zrak, ale na extrémně citlivé mechanoreceptory (např. Johnstonův orgán u včel).

Včely komunikují o zdrojích potravy pomocí „vrtivého tance“ na plástech. Pulzace z turbín přenášené vzduchem i konstrukcí úlu mohou tento jemný komunikační kanál „překřičet“ (maskovat).

Pokud včela vnímá neustálý nízkofrekvenční pulz (kolem 1 Hz), může to vést k narušení její schopnosti přesné navigace zpět do úlu, což oslabuje celé včelstvo.

Při veřejném projednání dne 15.5.2026 v Praze byla zveřejněna informace, že je v návrhu opatření vyžadováno měření infrazvuku. Tato podmínka v návrhu u AOV 18 není uplatněna. Zároveň neexistuje metodika a pravidla pro hodnocení infrazvuku.

Zároveň u nás ani v EU na pevnině neexistují stavby VTE o parametrech a počtu, jejichž výstavba je v AOV18 uvažována. **Neexistence relevantních studií a měření** (parky VTE o stejných technických parametrech, jaké jsou navrhovány) **nemůže zakládat podmínku pro umožnění záměru, u něhož nelze prokázat splnění požadavků na ochranu zdravých životních podmínek obyvatel, ochranu životního prostředí, živočichů a hmyzu.** V situaci nejistoty je nutné postupovat podle zásady předběžné opatrnosti.

Podmínka tak řeší pouze dílčí aspekt záměru a vytváří zdání dostatečné ochrany, aniž by byla schopna zajistit zachování zdravých životních podmínek. Hodnocení dopadů infrazvuku na lidské zdraví, živočichy a hmyz vůbec není provedeno, naopak je autory návrhu ostudně bagatelizováno, navzdory aktuálním studiím a doloženým zkušenostem s komplexem problémů, které instalace (mnohem menších než navrhovaných) VTE přináší.

S ohledem na výše uvedené navrhuje:

- nepovažovat odkaz na hygienické limity za dostatečné vypořádání problému,
- zohlednit charakter území jako klidné venkovské krajiny jako limit jeho využití,
- stanovit nepřípustnost umístování větrných elektráren v blízkosti obytné zástavby v dané akcelerační oblasti tak, jak je navrhována (VTE o výšce 200 m smí stát na svazích údolí pouze 500 m od zástavby.
- požadovat v akustické studii dostatečné zohlednění umístění již tak enormně vysokých staveb VTE na kopcích nad údolím Guntramovic. V současnosti je vzdálenost VTE od obytných budov 1 200 m. Rozšířením větrného parku může dojít k tomu, že horní úvrť lopatek bude v převýšení až 260 m od terénu obydlí, které bude vzdáleno pouze 800 m od VTE.
- požadovat v akustické studii zohlednění unikátnost území, kde je v současnosti v nočních hodinách extrémně tiché
- doplnit studie šíření a vlivu infrazvuku na všechny složky biosféry zohledňující technické parametry návrhu(výška a počet turbín).
- zásadním způsobem přepracovat návrh opatření tak, aby všechny formy hluku emitované VTE prokazatelně neměly negativní dopad na zdraví lidí, životní prostředí, živočichy a hmyz,
- **tuto oblast z návrhu celou vypustit**

3.9 Podmínka dle odst. 3.1 písm. l) - stroboskopický efekt

Podmínka l) nařizuje v rámci stavebního řízení zpracovat studii, která vymezení konkrétní stavby VTE, u kterých bude nutno omezit provozní dobu tak, aby tento efekt nepřekročil dobu 30 h/rok.

- stroboskopický efekt (shadow flicker) vzniká pravidelným přerušováním slunečního světla rotujícími listy a je vnímán jako výrazně rušivý,
- efekt je závislý na poloze slunce, roční době a meteorologických podmínkách, a je tedy obtížně předvídatelný,

Podmínka neobsahuje konkrétní limity ani metody hodnocení světelných efektů, jakým způsobem má být tento požadavek technicky zajištěn a zejména ani jakým způsobem má být kontrolován. Dále není nikterak specifikováno, jakým způsobem mají být stavby VTE s omezením provozu vybírány. Předpokládáme, že se bude brát ohled pouze na obytnou zástavbu. Tento efekt však bude významným způsobem ovlivňovat rovněž pasoucí se zvěř na území AOV34 a v jejím okolí a to jak hospodářskou, tak divokou. Navíc v otevřené krajině s vysokou pohledovou expozicí (jako je dotčené území) dochází k výraznému uplatnění tohoto efektu na velké vzdálenosti. Podmínka dále neřeší kumulativní působení více zařízení, a zcela opomíjí skutečnost, že některé efekty (zejména noční osvětlení) jsou trvalé a neodstranitelné.

S ohledem na výše uvedené navrhuji:

- aby byl zcela vyloučen vliv stroboskopického efektu na zástavbu obce Guntramovice

Z výše uvedených důvodů jednoznačně navrhuje:

- **oblast AOV 34 z návrhu zcela vypustit,**
- **oblast AOV 18 z návrhu zcela vypustit**

4. Právní výhrady a nesoulad s právními předpisy ČR

Realizace staveb za využití akceleračních zón jako protiústavní jednání

Schválením akceleračních zón se vymezují v České republice území, ve kterých se **protiústavně zjednodušuje a zrychluje povolovací proces pro určitý vybraný druh staveb**, tedy vyčleňuje se v rozporu s principem rovnosti před zákonem určitý druh správního řízení do zvláštního právního režimu. Základní princip rovnosti přitom vyžaduje, aby byl zákon ve stejných nebo obdobných situacích vykládán stejně pro všechny. Rovněž Ústavní soud ČR konstantně a trvale zakazuje libovůli, a vždy v rámci rovnosti před zákonem zkoumá, zda zákonodárce nevytvořil neodůvodněné rozdíly, které nemají racionální základ.

Zde tato nedůvodná nerovnost byla zákonodárcem vytvořena pro určitý druh staveb, tedy pro nedůvodně protěžovanou skupinu stavebníků a vlastníků nemovitostí bylo vytvořeno speciální a nedůvodně zjednodušené stavební řízení; tím se vytvořil právní stav, kdy pro stavby typově trvale a často nevratně vysoce zatěžující krajinu a její obyvatele a s výraznými faktickými dopady na krajinu a její obyvatele se paradoxně zjednodušuje jejich povolování, zatímco u staveb výrazně jednodušších se trvá na standardní náročnosti povolovacího řízení.

Pro stavebníky VTE se tedy vytvořilo ze strany zákonodárců protekční právní prostředí, tj. využila se pozitivní právní diskriminace, kterou se životní prostředí - snížením těchto klasických standardů - spíše potencionálně ohrožuje. Bylo tedy **porušeno ústavně chráněné právo na rovnost před zákonem dle čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod**. Rovnost před zákonem není přitom privilegium, ale základní právo; **stavebníci VTE nemají právo být zvýhodňováni ve stavebním právu vůči ostatním stavebníkům, ale zcela naopak, bylo by důvodné a obhajitelné požadovat po nich s ohledem na náročnost staveb a jejich dopady do krajiny a na obyvatele přísnější podmínky**.

„Rovnost před zákonem“ je základní právní princip zaručující, že se všemi osobami je zacházeno stejně bez diskriminace, a to **včetně jakékoli pozitivní diskriminace**. Tento princip, ukotvený v ústavním pořádku (Listina základních práv a svobod), **zajišťuje rovný přístup k právům a spravedlivému procesu před orgány veřejné moci, tedy i před orgány ve stavebním řízení**.

Rychlost předmětného správního řízení v případě VTE není přitom absolutně důvodným argumentem, ale spíše naopak, svědčí v jeho neprospěch. Rychlost při náročnosti těchto staveb je spíše negativum, zvláště snižují-li se nároky na tato řízení.

Rovnost před zákonem je základní právo, které zaručuje všem stejné zacházení ve vztahu k našeho právnímu řádu dle našeho ústavního pořádku; proto zavedení akceleračních zón je nepochybně protiústavním zásahem a nemůže při obhajobě jakkoli obstát. Proto jakýkoli krok realizovaný na jejich podkladě je krokem v rozporu s právem.

Právní obhajobu však mají obce a města (a občané v referendu) i **proti větrným elektrárnám ad hoc**, tedy tzv. případ od případu mimo akcelerační zóny, pokud by byla snaha je takto stavět, a to ze všech dále uvedených důvodů.

Realizací větrných elektráren dále dochází ve vztahu k samosprávám, k účastníkům daných správních řízení včetně obcí a měst a objektivně vůči všem přímo i nepřímo dotčeným občanům naší země, k porušení těchto ustanovení:

1. Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., tj. Ústavy České republiky, v těchto částech

a) Porušení Čl 7: Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.

Stát by tím, že by povolil realizovat podobné dílo, nedbal o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství, tj. připustil by zasáhnout do krajiny natrvalo tak, že by ji regionálně zcela narušil a v zastavěné ploše natrvalo zničil. Tím by porušil daný článek Ústavy ČR.

b) Porušení Čl 8: Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.

Porušení Čl 101, odst. 1: Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.

Tím, že se připustil režim protiústavních akceleračních zón, se dále připustil zásahem zákonodárce zvenčí **protiprávní zásah do územních plánů**, jejichž obsah je jinak výsostným právem obcí a měst jako jednotek územních samospráv. **Podobným způsobem stát není oprávněn, a to ani zákonodárnou cestou, zasahovat do vyhrazené pravomoci obcí**.

Schvalování územního plánu je proces ve finální kompetenci zastupitelstva obce, které rozhoduje o

jeho pořízení, zadání i finálním vydání. Přijetím akceleračních zón došlo k protiústavnímu zásahu do práva na samosprávu v této oblasti, a pokud by došlo k povolení větrné elektrárny na základě tohoto právního předpisu, jednalo by se o rozhodnutí protiústavní rovněž v mezích citovaných článků.

2. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. a ústavního zákona č. 295/2021 Sb., Listina základní práv a svobod

a) Porušení Čl. 4, odst. 3: Zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky.

Porušení Čl. 4, odst. 4: Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.

Jak už bylo uvedeno úvodem, přijetím právní úpravy akceleračních zón došlo k zásadnímu **protiústavnímu narušení principu rovnosti**, když pro vybrané typy staveb, zde větrných elektráren, byly jedny subjekty práva nedůvodně procesně zvýhodněny (pozitivní diskriminace), a jiné subjekty práva v tomto smyslu znevýhodněny. **Investoři větrných elektráren se stali právní úpravou zákonodárcem nedůvodně preferováni ve stavebním řízení, zatímco investoři jiných staveb nikoli** (byla jim ponechána původní právní pozice).

Všichni **účastníci správních řízení** staveb větrných elektráren, kteří jsou jimi hrubě zasahováni, jsou tak rovněž výrazně zasaženi do svých vlastnických práv s výrazně omezenými procesními právy, protože se nemohou daným stavbám bránit v dostatečném rozsahu pro nedůvodnému zvýhodnění těchto staveb. **Není zde v žádném případě splněna ani tvrzená podmínka veřejného zájmu**, když dané stavby VTE nejsou stavby, které by musely být realizovány objektivně nedůvodně rychle, navíc jejich realizace by zcela objektivně a prokazatelně negativně zasahovala svým vlivem zcela zásadně do života obyvatel v jejich okolí. Dochází tak k narušování ústavního pořádku, a to citovaných dvou článků Listiny základních práv a svobod.

V případě čl 4, odst. 3 dochází k **nedůvodnému protekčnímu preferování správního řízení** konkrétních investorů s cílem dosažení jejich rychlejšího zisku, a to za porušení čl.4, odst.4, kdy je hrubě zasahováno do práv všech ostatních vlastníků v daném regionu a obecní samosprávy jako subjektu veřejného zájmu, tedy **kdy se zcela rezignovalo na šetření podstaty a smyslu práv všech dotčených subjektů práva**. Stavbou daných větrných elektráren by se výrazně omezila základní vlastnická práva všech ostatních subjektů, a zasáhlo by se současně trvale do jejich práva na život (na zdraví). Žádný veřejný zájem, který by to vyvážil, přitom nelze ani při nejvyšší dobré vůli identifikovat.

b) Porušení Čl. 6, odst. 1: Každý má právo na život.

Porušení Čl. 11, odst. 1: Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.

Porušení Čl. 11, odst. 3: Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.

K čl. 6, odst.1: Realizací daného záměru výstavby větrných elektráren za daných podmínek by mohlo

dojít k přímému porušení práva dotčených obyvatel na život, když ten by mohl být ohrožen dopady vlivu provozování daných elektráren, včetně hluku, zásahů do krajiny, možných námraz a přímého ohrožené zdraví. To je již doplňováno technickými vědeckými studiemi.

K čl. 11, odst.1: Vlastnické právo všech má mít stejnou ochranu; vlastnické právo vlastníků pozemků, na kterých má být prováděna procesně „protekční“ výstavba větrných elektráren, je však bezdůvodně preferováno zmírněním podmínek před vlastnictvím vlastníků pozemků, na kterých je provedeno obydlí.

K čl. 11, odst 3: Rovněž hrubě je porušován, když vlastnické právo vlastníků pozemků, na kterých chtějí investoři zvýhodněně realizovat větrné elektrárny, je zneužíváno vůči vlastníkům druhých, a výkon vlastnického práva proto, že na sousedních pozemcích bude realizována větrná elektrárna, bude poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem. Hodnota jejich pozemků výrazně klesne. Výhrady, které byly vůči výstavbě větrných elektráren vzneseny, přitom nikdo nevyvrací, naopak, jsou potvrzovány.

c) Porušení Čl. 12, odst. 1, věta první: Obydlí je nedotknutelné.

Realizací daného záměru výstavby větrných elektráren za daných podmínek je hrubě narušováno právo všech dotčených sousedních vlastníků na nedotknutelnost obydlí. Podoba, projevy provozu daných staveb a jejich zásah do krajiny de facto jejich obydlí trvale, tj. navždy ničí.

3. Procesně využíváme rovněž Občanského zákoníku č. č. 89/2012 Sb.

§ 1042: Vlastník se může domáhat ochrany proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo je ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje.

Tímto podáním a případně následnou další právní obranou realizujeme a budeme nadále realizovat své ústavně chráněné vlastnické právo, a to s využitím mimo jiné citovaného ustanovení občanského zákoníku, když danou stavbu a její realizaci bychom chápali jako **výrazný, trvalý a neodstranitelný zásah a rušení našeho vlastnického práva**, za současného vážného narušování našeho zdraví a kvality života, a to bez relevantních a jakkoli ospravedlnitelných důvodů s výjimkou zisku soukromých investorů. Současně, jak bylo uvedeno úvodem, považujeme tento krok za krok protiústavní.

Shrnutí této právní části podání připomínky:

Jak jsme uvedli, realizaci staveb za využití akceleračních zón považujeme za jednání protiústavní, a zásadní právní argumentace zde existuje dle našeho názoru rovněž v případě realizace staveb ad hoc. To proto, že **dané stavby zasahují do ústavních práv ostatních subjektů v mnoha rovinách.**

Stavby trvale zasahují do krajiny a tím do vlastnických práv, mohou závažně ohrozit životní prostředí a zdraví, trvale zasahují do kvality bydlení v daném regionu tímto zásahem a devalvují trvale vlastnictví ostatních subjektů. Zcela zásadně pak zasahují do výkonu místní samosprávy.

Mají být realizovány protiústavně za nedůvodného **procesního preferování soukromých subjektů** ve správním řízení zákonodárcem, když k tomu není (vyjma zisku) žádný obhajitelný důvod, za současného hrubého zásahu do práv jiných včetně jednotek územních samospráv (zásah akceleračních zón do jejich územních plánů, což je výhradní pravomoc jednotek územních samospráv) a jiných vlastníků, aniž je současně vyvrácen negativní vliv trvalého provozu těchto staveb, garantována jejich

bezpečná údržba a budoucí odstranění.

Zastáváme názor, že dané stavby VTE nemohou být povolovány jak z důvodů jejich protiústavního preferování a zvýhodnění stavebního řízení cestou akceleračních zón, tak z důvodu zásahů do ústavně chráněných práv ostatních vlastníků (účastníků řízení) rovněž v případě snaze realizovat je ad hoc.

Rozpor s další vyjmenovanou legislativou

1. Rozpor se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád

- § 3 – nebyl zjištěn stav bez důvodných pochybností
- § 68 – nedostatečné odůvodnění

Návrh je **nepřezkoumatelný**, protože neobsahuje konkrétní podklady pro dané území.

2. Rozpor se zákonem č. 100/2001 Sb. (EIA/SEA), chybí posouzení:

- kumulativních vlivů
- variantního řešení
- konkrétních dopadů na území

Dokumentace SEA je **neúplná a věcně nedostatečná**.

3. Rozpor se zákonem č. 114/1992 Sb. (ochrana přírody a krajiny)

- ohrožení krajinného rázu (§ 12)
- narušení ekologické stability zásah do biotopů a migračních tras
- nepřijatelné negativní ovlivnění zvláště chráněných živočichů a jejich biotopů

4. Rozpor se stavebním zákonem

- § 18 a § 19 – ochrana hodnot území
- požadavek na udržitelný rozvoj

Návrh představuje industrializaci volné krajiny bez dostatečného odůvodnění.

5. Nesoulad s právem Evropské unie

a. Směrnice o ptácích (2009/147/ES) a o stanovištích (92/43/EHS)

- připouští negativní vliv na chráněné druhy
- chybí dostatečné biologické podklady

Rozpor s požadavkem vyloučení významného vlivu.

b. Směrnice RED III (2023/2413)

Podle směrnice Evropského parlamentu a Rady RED III z 18. října 2023 mají být akcelerační oblasti

prioritně umístěny tam, kde stavba OZE (solárních panelů a větrníků) nezpůsobí významné škody. Tedy na degradované půdě (výsypky, povrchové doly), v místech s ekologickou zátěží, v průmyslových areálech, na parkovištích a v okolí dálnic, v brownfieldech atd.

Na území zamýšlené AOV 34 se žádné narušené lokality nenacházejí. Naopak se jedná o relativně nedotčenou krajinu, malebnou mozaiku lesů a polí, remízků, solitérních stromů a obklopující vodárenskou údolní nádrž. V návrhu nebyla doložena priorita využití:

- zastavěných ploch
- brownfieldů
- technicky narušených území

Navržené vymezení AO tak jde přímo proti zadání Evropské unie (priorita pro výběr ploch), které bylo návrhem porušeno. Navíc nebylo provedeno vyhodnocení alternativních lokalit, což je v rozporu s požadavky směrnice RED III a a zákonem č. 249/2025 sb. **Vymezení AOV 34 ve volné krajině je v rozporu s principem minimalizace dopadů.**

Z uvedených důvodů navrhuji:

- doplnit řádné odůvodnění nevyužití brownfieldů a narušených území uvedených v Národní databázi brownfieldů.

c. Princip předběžné opatrnosti (čl. 191 SFEU)

Princip předběžné opatrnosti podle čl. 191 SFEU nebyl v návrhu uplatněn. V situaci, kdy nejsou k dispozici dostatečné podklady pro posouzení dopadů záměru na životní prostředí a zdraví obyvatel, je správný orgán povinen postupovat přísněji, nikoli benevolentně.

Absence relevantních dat nemůže být důvodem pro schválení návrhu, jehož bezpečnost nebyla prokázána.

d. Evropská úmluva o krajině (European Landscape Convention), ETS No. 176

- nedostatečná ochrana krajiny jako základní složky životního prostředí
- ignorování charakteru území
- nedostatečné zapojení veřejnosti do rozhodování o zásazích do krajiny

Úmluva ukládá povinnost tyto principy respektovat.

e. Aarhuská úmluva (Convention on Access to Information, Public Participation in Decisionmaking and Access to Justice in Environmental Matters), 1998

- omezení práva veřejnosti na informace, Aarhuská úmluva garantuje:
  - právo veřejnosti **získat včasné, úplné a srozumitelné informace,**
  - právo na informace **bez nutnosti prokazovat právní zájem,**
  - povinnost orgánů **aktivně poskytovat informace,**

- omezení účasti veřejnosti na rozhodovacích procesech (pouze formální zapojení)

Úmluva vyžaduje:

- skutečnou, efektivní a včasnou účast veřejnosti – s ohledem na objem dokumentace a minimální časové možnosti k prostudování a vyjádření se k podkladům nelze považovat principy úmluvy za naplněné.
- účast v době, kdy lze rozhodnutí ještě ovlivnit – pouze formální naplnění, viz předchozí bod,
- přístup k reálným variantám – nesplněno, byla předložena pouze jedna varianta, bez přístupu k alternativním návrhům, které by splňovaly požadavky směrnice RED III.
- možnost připomínkovat podklady - nebyly předloženy studie, na jejichž základě byl návrh zpracován a vyhodnocen. Podklady tak nebylo možno připomínkovat ani po stránce metodické, ani faktické.
- povinnost úřadu vypořádat připomínky věcně, nikoli formálně – z veřejného projednání návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu jasně vyplynulo, že účast veřejnosti na připomínkování je pouze formální.

6. Nedostatky SEA a podkladů

- absence správně provedených terénních biologických průzkumů
- práce pouze s mapovými podklady je pro návrh takového rozsahu a dopadu nepřijatelná
- chybí reálná data o výskytu druhů a zvláště ohrožených druhů a jejich reálném biotopu
- chybí variantní řešení
- nedostatečné a pouze formální posouzení vlivu záměru na lidské zdraví, živočichy a hmyz
- zcela chybí posouzení vlivu na vodárenskou nádrž Kružberk

Bez těchto podkladů nelze učinit kvalifikovaný závěr.

7. Narušení krajiny a životního prostředí

Navržené řešení povede k:

- zásadní změně krajinného rázu
- ohrožení zvláště chráněných druhů živočichů
- narušení horizontů a dálkových pohledů
- vzniku bariér v krajině

- narušení ekologické konektivity
- znehodnocení zemědělské půdy
- zničení migračních tras živočichů
- ohrožení vodárenské nádrže Kružberk

Výška staveb (180 m a vyšší) znamená nadregionální dopad.

8. Dopady na obyvatele

Návrh nedostatečně řeší negativní vliv na:

- hluk a nízkofrekvenční hluk
- stroboskopický efekt
- světelné zatížení
- kvalitu bydlení
- hodnotu nemovitostí
- cestovní ruch a ekonomiku území

Tyto vlivy nejsou řádně vyhodnoceny, nebyly předloženy studie, na jejichž základě byly vlivy vyhodnoceny.

9. Kumulativní a systémové dopady

Není řešeno:

- souběžné působení více projektů AZ ani kumulativní posouzení v rámci jedné AZ.
- celkové zatížení území, konkrétně povodí Moravice a systému nádrže Slezská Harta, vodárenské nádrže Kružberk a jejich přítoků je zatíženo 7 AZ na ploše 49 km, které předpokládají umístění 139 VTE a bateriových úložišť. Kumulativní vliv návrhu na vodárenskou soustavu nebyl posouzen.
- únosnost krajiny

Hrozí nevratná degradace širokého území a ohrožení zdroje pitné vody.

10. Absence variantního řešení

Není doloženo, že byly posuzovány jiné lokality a méně konfliktní varianty vyhovující požadavkům směrnice RED III, jedná se o porušení základního principu plánování i legislativy EU.

11. Vyloučení EIA a nedostatečné posouzení vlivů

Navržené vymezení akceleračních oblastí má zásadní dopad i z hlediska následného povolování záměrů, neboť v těchto oblastech dochází k omezení, resp. vyloučení standardního posuzování vlivů na životní prostředí (EIA).

O to vyšší nároky musí být kladeny na kvalitu, úplnost a konkrétnost podkladů a vyhodnocení vlivů na životní prostředí již na úrovni tohoto návrhu, neboť územní opatření dle ZOZE nemůže plnohodnotně nahradit individuální posouzení konkrétních záměrů.

Předložený návrh tyto požadavky nenaplnuje, zejména postrádá dostatečné a reálné vyhodnocení konkrétních lokálních dopadů, vlivu na zvláště chráněné druhy živočichů, kumulativních vlivů více záměrů v území a jejich dopadů na krajinný ráz, obytné prostředí, veřejné zdraví a ochranu vod.

12. Hlavní požadavek

Zejména a především navrhuje:

Vyřazení výše uvedené akceleračních oblastí AOV 18 a AOV 34 z návrhu změny č. 2 Územního rozvojového plánu.

Pro případ, že tomuto požadavku nebude vyhověno, požadujeme:

Zásadní přepracování Návrhu Změny č. 2 ÚRP ČR tak, aby byl v souladu s právními předpisy, doplnění průzkumů a studií. Doplnění a přepracování návrhů opatření tak, je navrhováno v jednotlivých připomínkách:

Do doby doplnění těchto podkladů nelze území považovat za způsobilé pro vymezení akcelerační oblasti.

13. Závěr

Návrh v předložené podobě není dostatečně odůvodněný, neřeší komplexně možné dopady záměru, není podložen odbornými daty, je v rozporu s právními předpisy ČR i EU a nevylučuje nade vší pochybnost významný dopad na krajinu, vodní zdroje, životní prostředí i obyvatele: Proto požadujeme především vyřazení Územního opatření AOV 018 Norberčany a AOV 34 Jakartovice z návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu ČR.

Žádáme, aby tato připomínka byla řádně vypořádána v souladu se zákonem a aby bylo uvedeno konkrétní odůvodnění přijatého řešení.

S pozdravem,

V Budišově nad Budišovkou, dne 1.6.2026

Ing. Patrik Schramm

starosta města Budišov nad Budišovkou